

RIIGIKOGU

IV KOOSSEIS

TÄIELIKUD PROTOKOLLID

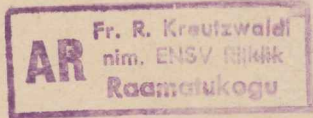
VI ISTUNGJÄRK

112. KOOSOLEKUST 20. JAANUARIL —

137. KOOSOLEKUNI 30. MÄRTSIL

1931

Ar 931 B
Riigikogu

70.806

Riigikogu IV koosseisu I—VI istungjärgu koosolekute täielikkudes protokollides tarvitatud

lühendused

Riigikogu rühmade nimetustest:

- (stp) — Eesti sotsialistliku tööliste partei Riigikogu rühm.
- (põl) — põllumeeste kogude Riigikogu rühm.
- (as) — asunikkude, riigirentnikkude ja väikepõllupidajate koonduse Riigikogu rühm.
- (töer) — tööerakonna Riigikogu rühm.
- (rhv) — rahvaerakonna Riigikogu rühm.
- (krst) — kristliku rahvaerakonna Riigikogu rühm.
- (sks-r) — Saksa-Rootsi Riigikogu rühm.
- (mo) — majaomanikkude, kaupmeeste, töösturite ja teiste eraomandust pooldajate Riigikogu rühm.
- (tp) — Eesti tööliste partei Riigikogu rühm.
Eesti tööliste partei, linna- ja maatööraha, popside, asunikkude, rentnikkude ja kõigi kehvikute ühiste nimekirjade järele valitud Riigikogu liikmed.
- (vn) — Vene rahvuslase liidu nimekirjade järele valitud Riigikogu liikmed.
- (väljasp. rhm) — väljaspool rühmi olevad Riigikogu liikmed.

SISUKORD*):

I.

Juhatajad.

	lhk.:
Riigikogu IV koosseisu Esimees K. Einbund	2091—2101, 2103—2106, 2106—2118, 2118—2129, 2177—2182, 2191—2193, 2201—2211, 2211—2218, 2218—2230, 2240—2252, 2252, 2264—2273, 2277—2285, 2299—2308, 2308—2319, 2319—2326, 2328—2333, 2339—2342, 2355—2359, 2374—2382, 2384—2395, 2419—2422, 2423—2431, 2452—2462, 2487—2489, 2497—2500, 2501—2512, 2512—2521, 2533, 2535—2538.
Riigikogu IV koosseisu esimene abiesimees M. Martna	2131—2141, 2141—2152, 2287—2289, 2343—2352, 2352—2353, 2445—2452, 2462—2464, 2467—2469, 2489—2497, 2527—2533.
Riigikogu IV koosseisu teine abiesimees R. Penno	2153—2162, 2162—2175, 2183—2187, 2187—2189, 2195—2200, 2230—2240, 2253—2264, 2273—2277, 2291—2298, 2326—2328, 2335, 2337—2339, 2361—2373, 2373—2374, 2382—2383, 2395—2396, 2397—2406, 2406—2419, 2431—2436, 2436—2443, 2465—2466, 2469—2475, 2475—2485, 2523—2527.

Sekretärid.

	lhk.:
Riigikogu IV koosseisu sekretär A. Schulbach	2091—2101, 2153—2162, 2162—2175, 2195—2200, 2253—2264, 2264—2277, 2299—2308, 2308—2319, 2343—2352, 2352—2353, 2397—2406, 2406—2416, 2465—2475, 2475—2483, 2498—2500, 2523—2533, 2533, 2535—2538.
Riigikogu IV koosseisu sekretäri esimene abi A. Tõllassepp	2103—2106, 2106—2118, 2118—2129, 2177—2182, 2191—2193, 2218—2230, 2230—2240, 2240—2243, 2291—2298, 2335, 2337—2342, 2355—2359, 2384—2396, 2416—2419, 2419—2422, 2483—2485, 2487—2497, 2497—2498, 2520—2521.
Riigikogu IV koosseisu sekretäri teine abi O. Gustavson	2131—2141, 2141—2152, 2183—2187, 2187—2189, 2201—2211, 2211—2218, 2243—2252, 2252, 2277—2285, 2287—2289, 2319—2333, 2361—2373, 2373—2383, 2423—2436, 2436—2443, 2445—2452, 2452—2464, 2501—2512, 2512—2520.

*) 1. Sisukord lhk. III—IX.
2. Protokollid „ 2091—2538.
3. Lisad „ 333—426.

II.

Seadused.

	Protokoll lhk.:	L I S A**)	
		nr.nr.:	lhk.:
A. Ajutise veneaegsete pensionäride toetamise seaduse muutmise seadus	I lugemisel 2187—2189.	271, 272.	381—383.
D. Doni põllupanga kasuks kinnistuseraamatutesse kantud obligatsioonide kustutamise korra seadus	I lugemisel 2446. II lugemisel 2466. III lugemisel 2489.	274. Vabariigi Valitsuse ettepanek seletuskirjaga vaata „Vabariigi Valitsuse Ettepanekud“ Riigikogule II köide, lisa nr. 190, lhk. 981.	383.
E. Eesti-Afganistani sõpruslepingu kinnitamise seadus	I lugemisel 2292—2293. II lugemisel 2446. III lugemisel 2465.	275. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 185, lhk. 933.	383.
Eesti ja Läti sadamates minimaalsete sadamaksude võtmise kohta käiva konventsiooni kinnitamise seadus	I lugemisel 2397. II lugemisel 2423. III lugemisel 2445.	276. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 188, lhk. 961.	383.
Eesti-Leedu ajutise kaubandusliku kokkuleppe kinnitamise seadus	I lugemisel 2293, 2333. II lugemisel 2335. III lugemisel 2337.	277. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 181, lhk. 923—925.	383.
Eesti Vabariigi kulude ja tulude eelarve 1931./1932. aastaks	Päevakorral 2182, 2201—2202. I lugemisel 2397—2406, 2406—2411, 2446—2452, 2452—2456, 2457—2464, 2466—2475, 2475—2481, 2481—2485, 2489—2497, 2497—2500. II lugemisel 2503—2512, 2513—2521, 2523—2533. III lugemisel 2535—2537.	268, 269, 270. V. V. ettep, vaata eraldi raamatud, lisad nr.nr. 178, 178-a, 178-b; lisa nr. 178 juurde vaata „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lhk. 965.	381.
Eesti Vabariigi 1926. a. jaanuari-, veebruari- ja märtsikuu kulude, tulude ning kassa aruande ja riigikassa bilansi kinnitamise seadus	I lugemisel 2199—2200. II lugemisel 2289. III lugemisel 2293. Redaktsioon 2361.	278, 279. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 129, lhk. 743—747.	384—387.
Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise ja kassa aruande ning riigikassa bilansi kinnitamise seadus	I lugemisel 2199. II lugemisel 2289. III lugemisel 2293. Redaktsioon 2361.	280, 281. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 126, lhk. 727—731.	387—391.

**) Riigikogu liikmete ja komisjonide ettepanekud ja seletuskirjad, Vabariigi Valitsuse ettepanek seletuskirjaga, rühma esitis.

	Protokoll lhk.:	L I S R	
		nr.nr.:	lhk.:
Eesti Vabariigi 1930./1931. a. kulude ja tulude lisaeelarve nr. 1	I lugemisel 2337—2342. II lugemisel 2344 III lugemisel 2356.	282. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 187, lhk. 937—959.	391—393.
K.			
Kanamunade sisse- ja väljaveo kontrolli seadus .	I lugemisel 2172—2175. II lugemisel 2181—2182. III lugemisel 2186—2187. Redaktsioon 2192.	283, 284. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 168, lhk. 851—852.	393—394.
Karjakasvatuse edendamise ja võihindade kind- lustamise fondi seadus	Päevakorral 2487—2488.		
Kreenholmi puuvillasaaduste manufaktuuri osa- ühisusele veejõujaama laiendamise ja energia edasiandmise kontsessiooni põhilause seadus	I lugemisel 2287—2288.	285. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 160, lhk. 831—834.	394—401.
Küütide seaduse muutmise seadus	Päevakorral 2178.	286, 287. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 156, lhk. 821.	401—402.
L.			
Liigkasu vastu võitlemise seadus	Päevakorral 2184.		
Lootsiasjanduse seadus	I lugemisel 2200. II lugemisel 2289. III lugemisel 2295.	288. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 174, lhk. 893—899.	402—407.
M.			
Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seadus	II lugemisel 2289, 2293—2295. III lugemisel 2356—2359, 2362—2363.	Vaata Riigikogu IV koosseis, IV ja V istung- järk, Riigikogu täielikud protokollid, sisukord.	
O.			
Omavalitsuste ja üldkasulikkude organisatsioo- nide maaga varustamise seadus	III lugemisel 2180. Redaktsioon 2184.	289, 290. Vaata Riigikogu IV koosseis, V istungjärg, Riigikogu täielikud pro- tokollid, sisukord.	407.
P.			
Peipsi veepinna reguleerimiseks krediidi määra- mise seaduse muutmise seadus	I lugemisel 2288. II lugemisel 2295—2297. III lugemisel 2446. Redaktsioon 2465.	291, 292. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 184, lhk. 931.	407.
Piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seaduse muutmise ja täiendamise seadus	I lugemisel 2136—2141, 2141—2152.	293. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 172, lhk. 885—889.	407—410.
Põllumajandusliku kutsehariduse korraldamise seadus	Redaktsioon 2287.	294. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. I köide, lisa nr. 68, lhk. 444—465.	410—411.
Põllutööliste seadus	I lugemisel 2098—2101.		
Põllutööliste tööaja ja palgaolude korraldamise seaduse kaotamise seadus	Päevakorral 2291—2292.		

	R.	Protokolli lhk.:	L I S A	
			nr.nr.	lhk.:
Raudteede seadus	Redaktsioon	2184.	295.	411—416.
			Vaata Riigikogu IV koosseis, V istungjärk, Riigikogu täielikud pro- tokollid, sisukord.	
Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate pal- kade seaduse muutmise seadus	I lugemisel 2445—2446. II lugemisel 2465. III lugemisel 2488—2489.	296.	296.	416. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 192, lhk. 1003—1005.
Riigikogu ankeetkomisjoni seadus	Päevakorral 2128—2129. I lugemisel 2187. II lugemisel 2200. III lugemisel 2288—2289.	297, 298.	297, 298.	416—418.
Riigikogu kodukorra täiendamise seadus	Päevakorral 2128—2129. I lugemisel 2187. II lugemisel 2200. III lugemisel 2288—2289.	297, 298.	297, 298.	416—418.
Riigikontrolli koosseisude muutmise seadus	I lugemisel 2445—2446. II lugemisel 2465. III lugemisel 2488—2489.	296.	296.	416. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 192, lhk. 1003—1005.
Riigimaade põliseks tarvitamiseks ja omanduseks andmise seaduse muutmise seadus	Päevakorral 2198.			
Riigi 1924. a. eelarve täitmise aruande kinnita- mise seadus	I lugemisel 2096—2098. II lugemisel 2180—2181. III lugemisel 2186. Redaktsioon 2192.	299, 300.	299, 300.	418. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 127, lhk. 733—736.
S.				
Sadamamaksude seadus	I lugemisel 2178—2179. II lugemisel 2187. III lugemisel 2193. Redaktsioon 2199.	301, 302.	301, 302.	418—421. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 175, lhk. 901—903.
T.				
Tapamajade ja lihajäreldaatuse seaduse §§ 13, 14 ja 29 muutmise seadus.	I lugemisel 2502—2503. II lugemisel 2533. III lugemisel 2538.	303.	303.	421—422. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 189, lhk. 963—964.
Tollipõhitariifide muutmise ja täiendamise seadus	I lugemisel 2179—2180, 2184—2186. II lugemisel 2200, 2297—2298, 2300—2319, 2319—2333. III lugemisel 2335.	304.	304.	422. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 154, lhk. 817—818.
Tolliseadustiku täiendamise ja muutmise seadus	I lugemisel 2180. II lugemisel 2187. III lugemisel 2193. Redaktsioon 2199.	305, 306.	305, 306.	422—423. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 165, lhk. 845.
Tsiviilasjus üksikkohtuniku toimetuste laienda- mise seadus	I lugemisel 2292. II lugemisel 2446. III lugemisel 2465.	307.	307.	423—424. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 158, lhk. 825.
Tsiviilkohtupidamise seaduse teise raamatu esi- mese jaõ täiendamise ja muutmise seadus	I lugemisel 2292. II lugemisel 2446. III lugemisel 2465.	307.	307.	423—424. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 158, lhk. 825.

V.		Protokollid	L I S A	
		lhk.:	nr.nr.:	lhk.:
Vabariigi Valitsuse ja ministeeriumide korraldamise seaduse § 62 muutmise seadus	I lugemisel 2344—2352, 2352—2353. II lugemisel 2446. III lugemisel 2465.		308. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 186, lhk. 935.	424. 424—427.
Vangistuseseadustik	Redaktsioon 2192.		309. Vaata Riigikogu IV koosseis, V istungjärg, Riigikogu täielikud protokollid, sisukord.	424—427.
Välisriikide diplomaatiliste esinduste kinnisvarade riigi- ja omavalitsuse-maksudest vabastamise seadus	I lugemisel 2186. II lugemisel 2200. III lugemisel 2288. Redaktsioon 2292.		310, 311. V. V. ettep. v. „V. V. Ettep.“ Rk. II köide, lisa nr. 180, lhk. 921.	427.
Ü.				
Üüriseaduse uuesti makspanemise seadus . . . Päevakorral 2488.				

III.

Esitised.

D.	lhk.:	lhk.:
Diskonto Panga ja riiklikkude pankade vahekorradade selgitamise erikomisjoni ülesannete laiendamise kohta	2183—2184	273, 383.

IV.

Arupärimised.

H.	lhk.:	S.	lhk.:
Habaja mõisa rendilepingu pikendamise kohta	2157	Saaremaal riigi- ja eramaade korraldamisel asetleidnud väärnähustuste kohta	2091—2096, 2158—2162, 2162—2172.
K.	2153—2157.		
Koplis üüri kõrgendamise kohta			

V.

Küsimised.

P.	lhk.:	T.	lhk.:
Põlli asundusetalude ostu-müügi kohta	2300, 2362.	Teravilja kaitseseaduse alusel kokkuostetud vilja hoidmise kohta	2153.
S.	2299—2300.	Ü.	
Sangaste-Vastsemõisa kohta		Üldise rahvalugemise toimepanemise kohta	2091, 2201.

VI.

Erakorralised teadaanded.

A.	lhk.:	lhk.:
Asunikkude, riigirentnikkude ja väikepõllupidajate koonduse Riigikogu rühmalt põllumajanduse raske seisukorra kohta, osa Põllutöoministeeriumi üleviimise kohta „Kaja“ ruumesse, piimaasjanduse instruktorite üleviimise kohta piimaühisuste keskliidu juurde, ekspordtapamajade saneerimise kava ja põllumajanduse raske seisukorra parandamise kohta	2343—2344.	2355—2356, 2363—2373, 2373—2384, 2384—2396, 2411—2417, 2418—2419, 2419—2422, 2423—2436, 2436—2443.
P.		
Põllutöominister A. Jürman'ilt osa		

VII.

Teatamised.

K.	lhk.:	P.	lhk.:
Kapi, A., tagasiastumise kohta Riigikogust	2362.	Pauluse, A., tagasiastumise kohta Riigikogust	2195.
Komisjonidesse antud seaduseelnõudest	2091, 2103, 2177, 2183, 2287, 2292, 2361, 2397, 2423, 2487, 2523.	Puudumiste kohta detsembrikuul	2091.
		Puudumiste kohta jaanuarikuul	2177.
		Puudumiste kohta veebruarikuul	2287.
		S.	
		Sternfeldt'i, A., Riigikogu liikmeks astumise kohta	2362.
		V.	
Kukke, H., Riigikogu liikmeks astumise kohta	2195.	Vabariigi Valitsuse ametist lahkumise kohta	2182.

VIII.

Tervitused.

L.	lhk.:	R.	lhk.:
Läti seimi esimehelt	2287.	Riigikogu Esimehelt Läti seimi esimehele	2287.

IX.

Isiklikud õiendused.

S.	lhk.:	T.	lhk.:
Saar, J.	2537—2538.	Tõnisson, J.	2128.
Soots, J.	2201.		

X.

Deklaratsioon, istungjärgu lõpetamine, valimised, Põllutöoministri ametist vabastamine, Vabariigi Valitsuse ametist lahkumine ja ametisse kutsumine.

K.	lhk.:	V.	lhk.:
Komisjonide valimised ja täiendavad valimised	2128, 2153, 2177—2178, 2192—2193, 2195, 2201, 2287, 2299, 2344, 2361, 2501—2502.	Riigi majandusnõukogu täiendavad valimised	2195, 2201.
		V.	
		Vabariigi Valitsuse ametisse kutsumine	2191—2192.
		Vabariigi Valitsuse ametist lahkumine	2182.
		Vabariigi Valitsuse deklaratsioon	2195—2198, 2202—2211, 2211—2218, 2218—2230, 2230—2240, 2240—2252, 2253—2264, 2264—2277, 2277—2285.
		P.	
Põllutöominister A. Kerem'i ametist vabastamine	2128.		
		R.	
Riigikogu VI istungjärgu lõpetamine	2538.		

XI.

Kõnelejad.

lhk.:	lhk.:
Adamson, M.	Hasselblatt, V.
Anderkopp, A.	Holberg, J.
Ast, K.	Jaanis, J.
	Johanson, A.
	Johanson, L.
Bulin, J.	
Eilman, B.	Juhkam, M.
Fuks, J.	Jõeäär, A.
	Järve, J.
	Jürman, A.

- lhk.:
- Kalbus, T. 2369, 2372, 2385, 2390, 2411, 2412, 2425, 2442.
 Kask, O. 2351, 2394, 2430.
 2113, 2113, 2113, 2114, 2128, 2128, 2177, 2178, 2187, 2188, 2199, 2199, 2205, 2208, 2248, 2250, 2296, 2297, 2298, 2303, 2305, 2315, 2320, 2329, 2331, 2332, 2335, 2352, 2358, 2386, 2411, 2411, 2417, 2427, 2429, 2470.
 Kerem, A. 2091.
 Kink, E. 2181.
 Klesment, J. 2128, 2132, 2344, 2346, 2350, 2352, 2465.
 Kornell, A. 2293, 2295, 2358, 2439.
 Kuris, R. 2172, 2174, 2268, 2297, 2303, 2374, 2375, 2376, 2376, 2380, 2384, 2415, 2418, 2445, 2476, 2479, 2489.
 Kärner, A. 2158, 2187.
 Köster, O. 2268, 2277, 2278, 2417, 2505.
 Laarman, M. 2179, 2186, 2235, 2236, 2236, 2237, 2264, 2267, 2268, 2372, 2380, 2415, 2435, 2509, 2510, 2510, 2515, 2516.
 Lattik, J. 2171, 2452.
 Laur, A. 2226, 2247, 2316, 2325, 2328, 2330, 2335, 2343, 2356, 2356, 2356, 2363, 2366, 2372, 2416, 2417, 2441, 2441.
 Leps, A. 2238, 2239, 2239, 2278, 2502.
 Lill, J. 2475.
 Loosalu, J. 2198, 2253, 2255, 2257, 2418, 2487, 2488.
 Martinson, M. 2172, 2175, 2292, 2373.
 Martna, M. 2091, 2119, 2121, 2293, 2294, 2294, 2356, 2362, 2481.
 Masing, J. 2459.
 Mekkart, A. 2153.
 Oinas, A. 2185, 2295, 2296, 2317, 2318, 2319, 2319, 2327, 2341.
 Penno, R. 2191, 2202, 2202, 2204, 2264, 2267, 2278, 2300, 2303, 2313, 2329, 2331, 2332, 2374, 2391, 2423, 2427, 2446, 2508, 2517.
- lhk.:
- Piiskar, J. 2362, 2363, 2363, 2363, 2505, 2517, 2519.
 Pung, M. 2201, 2201, 2287, 2302, 2304, 2319, 2330, 2332, 2397.
 Päts, K. 2192, 2195, 2281.
 Raudkepp, L. 2141, 2191, 2214, 2517.
 Rei, A. 2183, 2187, 2288, 2289, 2289, 2289, 2348, 2429.
 Saar, A. 2180.
 Saar, J. 2277, 2435, 2513, 2516, 2520, 2520.
 Salum, A. 2263, 2296.
 Schilling, C. 2457, 2511.
 Schulbach, A. 2183, 2226, 2326, 2330, 2331, 2340, 2341, 2485, 2485, 2485, 2487.
 Sikkar, J. 2381, 2384, 2385, 2415, 2415, 2439.
 Sirro, A. 2153, 2155.
 Soonberg, K. 2180.
 Soots, J. 2201, 2259, 2298, 2331, 2335, 2397, 2418, 2436, 2440, 2504, 2508.
 Strandman, O. 2106, 2106, 2106, 2111, 2250.
 Suursööt, O. 2150, 2288, 2297, 2333, 2406, 2499, 2509, 2520.
 Tamm, K. 2098.
 Teetsov, J. 2161.
 Tenkman, K. 2178, 2259, 2260, 2261, 2261, 2261, 2264, 2308, 2315, 2339, 2359, 2377, 2379, 2381, 2419, 2419, 2422, 2435, 2436.
 Tupits, A. 2209, 2250, 2276, 2292, 2374, 2384, 2384, 2412, 2419, 2465, 2493.
 Tõnisson, J. 2103, 2104, 2106, 2109, 2112, 2112, 2121, 2123, 2123, 2126, 2128, 2131, 2131, 2135, 2142, 2148, 2150, 2293, 2301, 2333, 2345.
 Usai, A. 2511.
 Vann, A. 2384.
 Vesterblom, M. 2497, 2514.
 Vilms, J. 2211, 2461, 2463, 2464, 2466, 2488.
 Zimmermann, J. 2112, 2135, 2146, 2148, 2153, 2155, 2156, 2217.